

PARTICIPAREA DELEGAȚIEI REPUBLICII MOLDOVA LA SESIUNEA DE TOAMNĂ A ADUNĂRII PARLAMENTARE A CONSILIULUI EUROPEI

În conformitate cu decizia Parlamentului RM din 25 septembrie 2009 delegația RM în noua sa componență s-a deplasat la Consiliul Europei, Strasbourg, Franța pentru a participa la lucrările sesiunii de toamnă a APCE din 28 septembrie - 2 octombrie 2009.

La sesiunea APCE au refuzat să plece deputații din partea PCRM Domnul Vladimir Voronin și Domnul Vladimir Țurcanu.

În ordinea de zi a sesiunii au fost incluse două întrebări ce vizează Republica Moldova: raportul de monitorizare a organizării alegerilor din 29 iulie 2009 (doc.12009) și raportul Comisiei pentru respectarea angajamentelor Statelor membre ale Consiliului Europei (de monitorizare) referitor la Funcționarea instituțiilor democratice din RM: îndeplinirea rezoluției 1666 (doc.12011).

Pe parcursul zilelor de 29 și 30 septembrie delegația RM a participat la ședințele în plen ale APCE, a participat la votarea Secretarului General al Consiliului Europei, care a fost ales marți, 30 septembrie, cu majoritatea voturilor. Domnul **Thorbjorn Jagland**, președintele Parlamentului Norvegiei, a obținut un mandat de 5 ani pentru postul de Secretar General al CE.

Membrii delegației au participat la lucrările comisiilor permanente, lucrările grupurilor politice ale APCE, ale Comisiei pentru monitorizare și Comisiei pentru Regulament, Imunități și Afaceri Instituționale.

În ședințele grupurilor politice membrii delegației au solicitat sprijinul colegilor pentru aprobarea raportului de monitorizare privind funcționarea instituțiilor democratice în RM și votarea rezoluției pe marginea respectivului raport.

Inițial chestiunea vizând raportul de monitorizare a Comisiei pentru respectarea angajamentelor Statelor membre ale Consiliului Europei era inclusă în ordinea de zi pentru marți, 30 septembrie. Ulterior un grup numeros din membrii biroului APCE a solicitat mai mult timp pentru dezbateri pe marginea raportului de activitate a OCDE, iar Biroul APCE a votat cu majoritatea de voturi pentru modificarea ordinii de zi și reportarea problemei vizând Funcționarea instituțiilor democratice din RM pentru vineri, 2 octombrie.

La 29 septembrie membrii delegației au fost invitați la ședința Comisiei pentru respectarea angajamentelor Statelor membre ale Consiliului Europei în cadrul căreia Doamna Josette Durrieu a expus conținutul raportului de monitorizare a RM în ceea ce privește funcționarea instituțiilor democratice în RM și a propus spre dezbateri proiectul de rezoluție pe marginea acestui raport. În respectivul document este descrisă în detalii situația postelectorală din RM, este dată aprecierea cadrului instituțional, se menționează dezvoltarea previzibilă a evenimentelor politice și sunt formulate soluții posibile pentru a fi urmate și realizate, cât și necesitatea îndeplinirii tuturor recomandărilor Rezoluției APCE 1666. La această rezoluție a fost anexat și un addendum în care sunt specificate toate evenimentele ce țin de procesul de transfer al puterii. În discuțiile din cadrul Comisiei de monitorizare Dna Josette Durrieu a menționat faptul că în RM Moldova la ora actuală nu există o criză politică, accentuând anume aceasta constatare, ci că, de fapt, s-a creat un blocaj constituțional, deoarece nici AIE nici PCRM nu dispun de numărul suficient de voturi pentru alegerea președintelui. Pe de altă parte, Dna Durrieu a insistat asupra faptului că în RM procesul de transfer al puterii are loc în strictă prevedere cu Constituția, în raport fiind stenografiate toate etapele de la prima ședință a parlamentului RM până la instaurarea noului guvern de coaliție.

În proiectul de rezoluție care va fi cu siguranță adoptat astăzi în sesiunea plenară a APCE, posibil cu unele amendamente suplimentare, depunerea cărora s-a terminat ieri, joi, 1 octombrie până la ora 14.00, sunt menționate următoarele amendamente, citez:

1. APCE regretă desfășurarea evenimentelor postelectorale din aprilie 2009
2. În rezoluția 1666 APCE a condamnat violențele din 7 aprilie și cheamă în continuare guvernul RM să demareze o anchetă independentă și aprofundată, obiectivă pe marginea acestor evenimente pentru elucidarea premiselor violențelor comise.
3. APCE salută repunerea în libertate a tuturor cetățenilor arestați după evenimentele din 7 aprilie și cheamă noile autorități din RM să publice, imediat după ce îl va recepționa, raportul Comitetului pentru Prevenirea Torturii și tratamentelor inumane și degradante elaborat în timpul vizitei membrilor CPT din 27-31 iulie 2009.
4. APCE notează că alegerile din 29 iulie au fost administrate în mare parte corect, în conformitate cu standardele internațională, însă campania a fost, totuși viciată de manevre subtile de intimidare și prin parțialitatea (non-obiectivitatea) acoperirii mediatice.
5. APCE felicită cetățenii RM pentru activismul în participarea la alegerile din 29 iulie 2009..., însă constată aceleași deficiențe în organizarea procesului electoral care au fost semnalate în timpul alegerilor din 5 aprilie. În acest sens APCE cheamă actualul Parlament al RM să reia foarte rapid cooperarea cu Comisia de la Veneția (Comisia europeană pentru democrație prin drept) în vederea ameliorării Codului electoral în scopul de a crea o bază solidă pentru asigurarea unor alegeri libere și echitabile pe viitor.
6. APCE consideră că imediat după formarea tuturor instituțiilor statului, noua guvernare va trebui să demareze reforme profunde, inclusiv modificarea constituției prin noi amendamente, în scopul creării garanțiilor democratice reale și prevenirii situației de blocaj instituțional și politic pe viitor.
7. APCE consideră că îndeplinirea tuturor prevederilor Rezoluției 1666, dar și a tuturor recomandărilor sale referitor la funcționarea

instituțiilor democratice din RM, trebuie să constituie o prioritate pentru noile instituții ale statului.

În discuția cu Domnul Mateo Sorinas, Secretarul General al APCE, membrii delegației au fost asigurați de sprijinul și asistența conducerii APCE oferit RM, dar și noilor membri ai delegației RM la APCE în activitățile lor viitoare.

În cadrul întrevederilor cu toți oficialii europeni membrii delegației RM au asigurat înalții responsabili europeni de fermitatea angajamentelor pe care și le asumă Alianța pentru Integrare Europeană în activitățile parlamentare pe plan național și european, inclusiv în cadrul APCE. În dialogul inițiat cu oficialii APCE delegația RM a reiterat deschiderea pentru fortificarea statului de drept, relansarea funcționării instituțiilor democratice în RM, respectarea cu strictețe a tuturor angajamentelor asumate față de Consiliul Europei și instituțiile europene, inclusiv prin asigurarea respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, independenței justiției, libertății presei, libertății de exprimare.

Membrii delegației au solicitat asistență în vederea participării experților europeni la lucrările comisiei naționale care se va ocupa de elucidarea evenimentelor din 7 aprilie 2009.

La rândul lor oficialii europeni au asigurat delegația RM la APCE de sprijinul pe care îl vor acorda Republicii Moldova în parcursul său european și au salutat constituționalitatea schimbărilor care au loc în RM în procesul de transfer al puterii.

Din păcate, pe parcursul acestor două zile Republica Moldova a devenit subiect de discuții în ceea ce privește contestarea din motive formale a împuternicirilor noii delegații a RM la APCE. Această contestare a fost făcută în ședința plenară a APCE din 29 septembrie de către deputatul APCE Domnul Kox (Olanda), președintele grupului politic parlamentar al Stângii unite, din care au făcut parte și foștii

membri ai delegației RM la APCE, membri ai PCR. Deputatul olandez a contestat împuternicirile noii delegații în baza articolului 7.1.b al Regulamentului APCE prin care „orice deputat prezent în sală are dreptul să conteste din motive formale ...” împuternicirile unei delegații naționale și a articolului 6.2 al Regulamentului APCE în care se stipulează că „delegațiile naționale trebuie să fie constituite de o așa manieră încât să asigure reprezentarea echitabilă a partidelor sau grupurilor politice existente în parlamentele lor...”. Pe lângă aceasta, Deputații în Parlamentul RM Maria Postoico, Vladimir Țurcan și Grigore Petrenco au expediat o scrisoare pe numele Președintelui Comisiei pentru Regulament, Imunități și Afaceri Instituționale a APCE, în care contestă legalitatea deciziei Parlamentului RM, deoarece componența delegației nu este completă și contravine articolului 6 al Regulamentului APCE. Autorii scrisorii solicitau deplasarea la APCE a fostei delegații a RM la APCE

Problema a fost discutată în cadrul Comisiei pentru Regulament și Imunități a APCE marți, 30 septembrie, la care a fost invitată Doamna Ana Guțu (subsemnata), președintele delegației RM la APCE. Proiectul raportului Comisiei a fost foarte clar și univoc, citez: „Lista membrilor delegației moldovenești asigură o reprezentativitate echitabilă a grupurilor politice ale parlamentului moldovenesc. Comisia propune ca Adunarea să ratifice împuternicirile delegației moldovenești.”

Acest incident a fost atribuit unui șir de precedente care au mai avut loc în istoria APCE, însă, în opinia raportorilor APCE din Comisia pentru respectarea angajamentelor Statelor membre ale Consiliului Europei (de monitorizare), el nu aduce deloc plus de imagine Republicii Moldova, cu atât mai mult că ea se află în proces de monitorizare efectuată de CE de mai mulți ani.

Mr John GREENWAY, președintele Comisiei pentru Regulament, Imunități și Afaceri instituționale, a întrebat, printre altele, dacă este adevărat că celor doi membri ai delegației din partea PCR le-a fost refuzată finanțarea din bugetul parlamentului a deplasării lor la Strasbourg.

Delegația RM la APCE regretă acest incident și acuză autorii scrisorii, care au regizat demersurile incidentului din culise, de iresponsabilitate, deoarece au prejudiciat intenționat imaginea RM pe plan internațional.

Ana GUTU